

zaaknummer 2013W1065(1)

7 oktober 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel- van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) **[naam],**
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,
tijdens zijn leven onder meer directeur van [naam] MAVO te [plaats];

en

[naam],
geboren op onbekende datum en onbekend of hij nog in leven is,
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen aangeklaagde 2,
volgens klager werkzaam als lekgroepsleider op het internaat [naam]
te [plaats].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 14 november 2013.

Op 11 maart 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) te Oudenbosch.

Op 10 juni 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel- van der Rijken. Namens de Congregatie is verschenen [algemeen overste].

De behandeling van de klachten werd aangehouden om partijen in de gelegenheid te stellen nadere informatie te verstrekken omtrent de aangeklaagden.

De Klachtencommissie heeft nadien kennis genomen van de brieven van [algemeen overste] van 10 juli 2014 en 13 augustus 2014 en van de brief met bijlage van mr. Van Berckel van 23 juli 2014.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in het jaar 1968, waarin hij in de zesde klas van de lagere school zat, seksueel misbruikt door aangeklaagde 1. Aangeklaagde 1 surveilleerde 's nachts op de slaapzaal en betastte klager op de wc tijdens het plassen. Ook werd klager door aangeklaagde 1 betast in het kantoortje van aangeklaagde. Ook moest klager aangeklaagde betasten en aftrekken.

Voorts is klager, vermoedelijk eveneens in 1968, seksueel misbruikt door aangeklaagde 2, die als sociaal werker werkzaam was op het internaat. Aangeklaagde 2 bracht klager in het weekend meerdere keren met de auto naar het ouderlijk huis van klager in [plaats]. In de auto vond het misbruik plaats.

2.2. Klager heeft het grootste deel van zijn lagere schooltijd doorgebracht in [plaats]. Omdat klager bleef zitten, naar alle waarschijnlijkheid was dat in de zesde klas, werd hij in 1968 naar het internaat [naam] in [plaats] gestuurd.

Ten aanzien van aangeklaagde 1

2.3. Aangeklaagde 1 was in de herinnering van klager de directeur van het internaat. Aangeklaagde 1 had één keer in de paar weken dienst op de slaapzaal waar klager sliep. De broeders hadden wisselende diensten. Klager was niet helemaal zindelijk en werd op verzoek van zijn ouders 's nachts uit bed gehaald om naar de WC te gaan. Aangeklaagde 1 kwam dan achter klager staan en betastte zijn geslachtsdeel. Later moest klager ook mee naar de kamer/het kantoortje van aangeklaagde 1 waar aangeklaagde 1 zijn geslachtsdeel aan klager toonde. Klager moest hem betasten en aftrekken. Aangeklaagde probeerde klager ook af te trekken en met de mond te bevredigen. Dit lukte niet omdat klager nog niet ontwikkeld was. Het misbruik heeft meerdere keren in de nachtelijke uren plaats gevonden.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

2.4. Aangeklaagde 2 was lekenbroeder en was als sociaal werker verbonden aan de lagere school waar klager op zat. Hij woonde in [provincie], althans ging daar in het weekend naar toe. Aangeklaagde 2 bood dan aan om klager thuis af te zetten bij zijn ouders in [plaats]. Aangeklaagde kwam daar langs op zijn rit naar [provincie]. Aangeklaagde 2 had een rode baard.

Tijdens de autoritten haalde aangeklaagde 2 zijn geslachtsdeel uit zijn broek en klager moest hem betasten. Ook haalde aangeklaagde 2 het geslachtsdeel van klager uit de broek van klager. Dit misbruik is meerdere keren voorgekomen.

De naam van aangeklaagde 2 was klager aanvankelijk niet bekend. Uit reacties na een oproep op de site van KLOKK heeft klager moeten vaststellen dat zijn klacht zich richt tegen lekengroepsleider [aangeklaagde 2]. Mr. Van Berckel heeft de Klachtencommissie bij brief van 23 juli 2014 verzocht het op 14 november 2013 ingediende klaagschrift als zijnde gericht tegen deze lekenbroeder te lezen.

2.5. Klager is niet alleen door aangeklaagde 1 en 2, maar ook door een andere broeder, die godsdienstleraar was op de MAVO, misbruikt. Tegen deze godsdienstleraar heeft klager een afzonderlijke klacht ingediend. Klager wist zich geen raad met het misbruik, maar voelde dat het niet goed was. In wanhoop heeft klager een brommer meegenomen van [internaat] en is daarmee het internaat ontvlucht. Dit was in 1970, toen klager inmiddels in de eerste klas van de MAVO zat. Klager werd betrapt en werd vanwege de "diefstal" geschorst. De godsdienstleraar en aangeklaagde 1 hebben een bezoek gebracht aan de ouders van klager en hen van de diefstal en de schorsing op de hoogte gebracht. Ook werd daarbij gezegd dat als klager iets zou zeggen over gebeurtenissen op het internaat hij die vast en zeker verzonnen

zou hebben. Toen klager thuis kwam waren de godsdienstleraar en aangeklaagde 1 alweer vertrokken. Klager heeft aan zijn vader over het misbruik verteld, maar vond destijds geen gehoor. Toch hoefde klager van zijn ouders niet meer terug naar het internaat en heeft hij in [plaats] zijn middelbare school afgemaakt.

2.6. Klager heeft in zijn werkzame leven weinig last gehad van het misbruik. Hij heeft in [plaats] [opleiding] gevolgd en heeft goede banen gehad.

2.7. In de privé sfeer heeft klager wel veel last ondervonden van het misbruik. Klager heeft lange tijd geworsteld met zijn gevoelens en heeft gedacht dat hij wellicht homoseksueel was. Hij is getrouwd geweest, maar heeft zijn echtgenote nooit over het misbruik durven vertellen. Sinds 10 jaar is klager volledig impotent. Het misbruik achtervolgt klager en maakt hem nog steeds verdrietig. Hij heeft nooit hulp ingeschakeld van een psycholoog of hulpverlener, evenmin heeft hij de huisarts over zijn verleden verteld. Klager heeft uiteindelijk wel met zijn vader over het misbruik kunnen spreken. Zijn vader was zijn vertrouwenspersoon en heeft zich geëxcuseerd voor het feit dat hij klager niet meteen een luisterend oor heeft geboden. De vader van klager is zeer recentelijk overleden, anders had hij klager begeleid naar de zitting. Klager hoopt het misbruik te vergeten en wil er liever niet te diep op ingaan.

De moeder van klager heeft in een verklaring, gevoegd bij de brief van mr. Van Berkel van 23 juli 2014, gesteld dat aangeklaagde 1 (naast de godsdienstleraar) haar zoon heeft misbruikt.

2.8. Klager wil zijn verhaal doen. Hij heeft lange tijd getwijfeld of hij met zijn klacht naar voren zou komen maar heeft dit uiteindelijk toch gedaan omdat hij wil dat het misbruik bekend wordt. Klager is ervan geschrokken dat kennelijk zoveel kinderen slachtoffer zijn geweest van seksueel misbruik. Hij had de indruk dat het slechts om een enkeling ging maar realiseert zich nu dat het misbruik op grote schaal heeft plaats gevonden, vooral binnen het [internaat], waar hij zelf geplaatst was.

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

[Algemeen overste] heeft in zijn schriftelijke reactie, ter zitting en voorts in de nader ingekomen brieven van 10 juli en 23 augustus 2014 gesteld dat aangeklaagde 1 niet de directeur was van het internaat, maar de directeur van de [MAVO] te [plaats]. Binnen het internaat had aangeklaagde 1 geen taken. Hij was een zeer druk bezet man met vele bestuurlijke activiteiten. [Algemeen overste] heeft het persoonlijk archief van aangeklaagde 1 doorgenomen. Daarin werd geen melding gemaakt van enige aanstelling of taak in het internaat. Ook heeft [Algemeen overste] met drie nog levende broeders gesproken die vrijwel hun gehele leven op het internaat hebben doorgebracht. Alle drie broeders hebben verklaard dat aangeklaagde 1 geen functies of zelfs maar aanvullende taken op het internaat verrichtte. Hij woonde in het grote broedersconvent en niet op het internaat. Over aangeklaagde 1 zijn geen andere klachten of meldingen bekend; evenmin komt aangeklaagde 1 voor in het onderzoek van de commissie Deetman.

Ten aanzien van aangeklaagde 2 heeft [algemeen overste] eveneens uitgebreid onderzoek verricht en geïnformeerd bij de drie broeders. Vanaf de zestiger jaren werd er steeds meer samengewerkt met lekgroepsleiders die uiteindelijk de gehele leiding van het internaat hebben overgenomen. De naam [naam] is niet bekend. Een roodharige collega met baard die in de weekends naar [provincie] terugkeerde kan men zich op geen enkele wijze herinneren.

[Algemeen overste] merkt op dat hij niet in staat is de klachten van klager te bevestigen of te ontkennen. [Algemeen overste] heeft echter geen reden om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt en vraagt de Klachtencommissie om een deskundig oordeel. Bij een gegrondverklaring van de klachten is [algemeen overste] bereid het seksueel misbruik te erkennen en excuses aan te bieden.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

Ten aanzien van aangeklaagde 1

4.3. De verklaring van klager met betrekking tot aangeklaagde 1 is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Gelet op de functie van aangeklaagde 1 en de ter zitting gerezen twijfel omtrent zijn mogelijke aanwezigheid als surveillant in de slaapzaal van het internaat is klager in de gelegenheid gesteld aanvullende informatie te verstrekken zoals verklaringen van medeleerlingen, foto's, informatie via de site van KLOKK of nadere verklaringen van familieleden. Ook [algemeen overste] heeft nader onderzoek verricht. Uit dat onderzoek is naar voren gekomen dat aangeklaagde 1 geen taken had in het internaat; hij was directeur van de [MAVO] en niet van het internaat zoals klager zich herinnert. Door klager is een verklaring van zijn moeder overgelegd waarin wordt gesteld dat aangeklaagde 1 (mede) de broeder was die klager heeft misbruikt. De commissie is echter van oordeel dat hiermee onvoldoende is vast komen te staan dat aangeklaagde 1 de broeder was die op de slaapzaal surveilleerde. Andere gegevens zijn niet door klager verstrekt zodat met betrekking tot deze klacht onvoldoende feiten of omstandigheden aan het licht zijn gekomen die zijn verklaring ondersteunen. De klacht ten aanzien van aangeklaagde 1 kan dan ook niet gegrond worden verklaard. Hiermee wil overigens bepaald niet gezegd zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

Indien in de toekomst alsnog gegevens bekend worden die de klacht ten aanzien van aangeklaagde 1 ondersteunen dan bestaat voor klager de mogelijkheid om ten aanzien van deze aangeklaagde herziening van de uitspraak te verzoeken.

Ten aanzien van aangeklaagde 2

4.4. Ook de verklaring van klager met betrekking tot aangeklaagde 2 is op de Klachtencommissie oprecht overgekomen. Aangezien echter ook na nader onderzoek niet met enige zekerheid kan worden vastgesteld dat een persoon met de naam [naam] in de door klager gestelde hoedanigheid op [internaat] werkzaam is geweest dient deze klacht niet ontvankelijk te worden verklaard. Ten overvloed merkt de Klachtencommissie nog op dat voor deze klacht geen enkel steunbewijs aanwezig is.

5. Het advies resp. beslissing

De Klachtencommissie:

- adviseert de algemeen overste van de Congregatie der Broeders van de H. Aloysius Gonzaga (Broeders van Saint Louis) de klacht tegen aangeklaagde 1 niet gegrond te verklaren;
- verklaart de klacht tegen aangeklaagde 2 niet ontvankelijk.

Dit advies en deze beslissing zijn vastgesteld op 7 oktober 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies/deze beslissing is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies/deze beslissing schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies/deze beslissing binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies/deze beslissing klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van het advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.